

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
lica odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-03-67-T

Datum: 24. februar 2012.

Original: engleski

PREDSEDNIK MEĐUNARODNOG SUDA

U sastavu: sudija Theodor Meron, predsjednik

Sekretar: g. John Hocking

Odluka od: 24. februara 2012.

TUŽILAC

protiv

VOJISLAVA ŠEŠELJA

JAVNO

**ODLUKA PO OBAVEŠTENJIMA PREDSEDNIKU KOJE JE PODNEO PRAVNI
SAVETNIK VOJISLAVA ŠEŠELJA**

Tužilaštvo:

g. Mathias Marcussen

Optuženi:

g. Vojislav Šešelj

1. **JA, THEODOR MERON**, predsjednik Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Međunarodni sud), rešavam po "Obaveštenju/Upozorenju predsjedniku MKSJ, sudiji Theodoru Meronu", koje je 6. januara 2012. godine (dalje u tekstu: Prvo obaveštenje) podneo g. Dejan Mirović, pravni savetnik g. Vojislava Šešelja (dalje u tekstu: pravni savetnik, odnosno Šešelj) i "Drugom obaveštenju/upozorenju predsjedniku MKSJ, sudiji Theodoru Meronu", koje je pravni savetnik podneo 20. januara 2012. godine (dalje u tekstu: Drugo obaveštenje). Sekretar Međunarodnog suda (dalje u tekstu: sekretar) dostavio je podneske u vezi s Prvim i Drugim obaveštenjem.¹ Mada je Šešelj pozvan da odgovori na podneske sekretara,² on to nije uradio.

I. ISTORIJAT POSTUPKA

2. Šešelj je optuženi koji se sam zastupa i protiv kog se pred Međunarodnim sudom trenutno vode tri postupka.³ U prvom postupku, ili u glavnom predmetu, protiv g. Šešelja iznete su optužbe za zločine protiv čovečnosti i kršenje zakona i običaja ratovanja, počinjene u bivšoj Jugoslaviji.⁴ Protiv Šešelja su u toku i dva postupka po navodima o nepoštovanju suda.⁵

3. Sekretar je na zahtev Šešelja Pravnog savetnika prihvatio za pravnog savetnika Šešelju u glavnom predmetu protiv Šešelja, kao i u jednom predmetu po navodima o

¹ Podnesak Sekretarijata na osnovu pravila 33(B) u vezi s Obaveštenjem predsjedniku koje je podneo pravni savetnik Vojislava Šešelja, 9. januar 2012. godine (javno s poverljivim dodacima) (dalje u tekstu: Prvi podnesak Sekretarijata); Podnesak Sekretarijata na osnovu pravila 33(B) u vezi s Drugim obaveštenjem predsjedniku koje je podneo pravni savetnik Vojislava Šešelja, 27. januar 2012. godine (dalje u tekstu: Drugi podnesak Sekretarijata).

² V. Nalog u vezi s podneskom Sekretarijata na osnovu pravila 33(B), 10. januar 2012. godine, str. 1; Nalog o Drugom obaveštenju od Dejana Mirovića, 23. januar 2012. godine, str. 1. Prema informacijama Sekretarijata Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Sekretarijat), Šešelj nije odgovorio zato što je osoblje Pritvorske jedinice Ujedinjenih nacija (dalje u tekstu: PJUN) odbilo da fotokopira njegov podnesak. V. elektronsku poštu Jamiee Campbell, šefa Službe za pravnu pomoć i pitanja pritvora, upućenu Gabrielli McIntyre, šefu kabineta, od 15. februara 2012. godine.

³ V. Odluka po Zahtevu da se preispita odluka Sekretarijata o pravu članova tima odbrane na privilegovane posete optuženom, 10. avgust 2011. godine (javna redigovana verzija) (dalje u tekstu: Odluka u vezi s posetom članova tima odbrane), str. 2.

⁴ Treća izmenjena optužnica, 7. decembar 2007. godine.

⁵ V. *Tužilac protiv Vojislava Šešelja*, predmet br. IT-03-67-R77-3-A, Nalog kojim se imenuju sudije u predmet pred Žalbenim većem, 15. novembar 2011. godine; *U predmetu protiv Vojislava Šešelja*, predmet br. IT-03-67-R77.4, Nalog o rasporedu, 9. novembar 2011. godine.

nepoštovanju suda koji je u toku.⁶ Osim toga, Šešelj je zatražio da Pravni savetnik bude prihvaćen u tom svojstvu i u drugom predmetu po navodima o nepoštovanju suda koji je u toku.⁷

II. STANDARD PREISPITIVANJA

4. Za preispitivanje administrativnih odluka sekretar je utvrdio sledeći standard:

Sudsko preispitivanje [...] administrativne odluke ne predstavlja ponovno saslušanje. Ne radi se ni o žalbenom postupku, niti je taj postupak na bilo koji način sličan preispitivanju vlastite presude kakvo bi sudsko vijeće moglo provesti u skladu s pravilom 119 Pravilnika o postupku i dokazima [Međunarodnog suda]. Sudsko preispitivanje administrativne odluke sekretara [...] inicijalno se bavi pravilnošću postupka kojim je sekretar došao do neke odluke i načinom na koji je do nje došao.⁸

Shodno tome, neka administrativna odluka može biti poništena ukoliko sekretar:

- (a) nije poštovao pravne uslove [...], ili
- (b) ako se nije pridržavao osnovnih pravila prirodne pravde ili ako u procesnom smislu nije postupao korektno prema osobi na koju utiče dotična odluka, ili
- (c) ako je uzeo u obzir materijal koji nije relevantan a propustio uzeti u obzir materijal koji je relevantan, ili
- (d) ako je došao do zaključka da kakvog ne bi došla ni jedna razumna osoba koja ispravno razmatra to pitanje (test "nerazumnosti").⁹

5. Izuzev ako je utvrđeno da se radi o nerazumnosti, ne sme se ulaziti u prostor koji pripada autoru takve administrativne odluke u kom on ocenjuje činjenice ili meritum dotičnog slučaja.¹⁰ Strana koja osporava administrativnu odluku snosi teret dokazivanja da je: (a) došlo do greške gore opisanog karaktera, i (b) da takva greška znatno utiče na administrativnu odluku na njenu štetu.¹¹

⁶ V. Odluka u vezi s posetom članova tima odbrane, par. 7.

⁷ V. *U predmetu Vojislava Šešelja*, predmet br. IT-03-67-R77.4, Prvo pojavljivanje, T. 6. jul 2012. godine, str. 10.

⁸ *Tužilac protiv Miroslava Kvočke i drugih*, predmet br. IT-98-30/1-A, Odluka po preispitivanju Odluke sekretara o prestanku pružanja pravne pomoći Zoranu Žigiću, 7. februar 2003. godine (dalje u tekstu: Odluka u vezi sa Žigićem), par. 13. V. i *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-T, Odluka po Zahtjevu za preispitivanje odluke OLAD-a o naknadama tokom pretresne faze, 19. februar 2010. godine (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Karadžić*), par. 9.

⁹ Odluka u predmetu *Karadžić*, par. 9. V. i Odluka u vezi sa Žigićem, par. 13.

¹⁰ Odluka u vezi sa Žigićem, par. 13. V. i Odluka u predmetu *Karadžić*, par. 10.

¹¹ Odluka u predmetu *Karadžić*, par. 10. V. i Odluka u vezi sa Žigićem, par. 14.

III. DISKUSIJA

A. Preliminarna pitanja

6. Argument sekretara je da Pravni savetnik nema pravo da se u Šešeljevo ime obraća Međunarodnom sudu.¹² Konkretno, sekretar tvrdi da je Šešelj odlučio da se sam zastupa u postupcima pred Međunarodnim sudom i da nijednom njegovom pomoćniku nije odobreno pravo da se obrati sudu niti je on ikad zatražio da se takvo pravo odobri.¹³ Prema mišljenju sekretara, u izuzetnim slučajevima veće može da odobri pravnom savetniku da se u ime optuženog koji se sam zastupa obrati sudu, ali to odobrenje nije dato u ovom predmetu.¹⁴ Shodno tome, sekretar tvrdi da bi Prvo i Drugo obaveštenje (dalje u tekstu pod zajedničkim nazivom: Obaveštenja) trebalo ukloniti iz spisa predmeta.¹⁵

7. Kao što sekretar priznaje, pravnom savetniku optuženog koji se sam zastupa može biti odobreno da se obrati sudu i, štaviše, to pravo je bilo odobreno pravnim savetnicima u ograničenim okolnostima u drugim postupcima pred Međunarodnim sudom.¹⁶ Odluka da se pravnom savetniku optuženog koji se sam zastupa odobri ograničeno pravo obraćanja sudu doneta je na osnovu diskrecionog ovlaštenja i zavisi od okolnosti konkretnog predmeta.¹⁷ Napominjem da to pravo da se obrati sudu nije odobreno Pravnom savetniku u ovom predmetu, niti je, kako se čini, Šešelj zatražio da se ono odobri. Dalje konstatujem da Šešelj nije dostavio podneske u vezi s Obaveštenjima. Međutim, napominjem da Pravni savetnik tvrdi da je osoblje PJUN sprečilo Šešelja da mi se pismeno obrati u vezi s navodima o kršenju njegovih ljudskih prava.¹⁸ Imajući u vidu težinu tih navoda, kao i činjenicu da uključuju navod da postoje smetnje zbog kojih je

¹² Prvi podnesak Sekretarijata, par. 3; Drugi podnesak Sekretarijata, par. 2.

¹³ Prvi podnesak Sekretarijata, par. 3; Drugi podnesak Sekretarijata, par. 2.

¹⁴ Prvi podnesak Sekretarijata, par. 3.

¹⁵ Prvi podnesak Sekretarijata, par. 3; Drugi podnesak Sekretarijata, par. 2.

¹⁶ V. *Tužilac protiv Zdravka Tolimira*, predmet br. IT-05-88/2-T, Odluka po Zahtjevu optuženog Pretresnom vijeću vezanom za pomoć njegovog pravnog savjetnika, 28. april 2010. godine (javna redigovana verzija) (dalje u tekstu: Odluka u predmetu *Tolimir*), str. 10; *Tužilac protiv Radovana Karadžića*, predmet br. IT-95-5/18-PT, Nalog u vezi s procedurom za vođenje sudskog postupka, 8. oktobar 2009. godine, par. 6, str. 8. V. i *Tužilac protiv Zdravka Tolimira*, predmet br. IT-05-88/2-T, Odluka po Žalbi na odluku sekretara od 10. februara 2010. godine, 25. mart 2010. godine, par. 6.

¹⁷ V. npr. Odluka u predmetu *Tolimir*, par. 23-24.

¹⁸ V. Prvo obaveštenje, str. 1.

Šešelj onemogućen da podnosi pravne podneske, smatram da je u interesu pravde da se Pravnom savetniku odobri ograničeno i izvanredno pravo obraćanja sudu isključivo u odnosu na Obaveštenja.

B. Podnesci i analiza

8. Pravni savetnik tvrdi da je 3. januara 2012. godine osoblje PJUN "na grub način" sprečilo Šešelja da mi piše u protest zbog navoda o kršenju njegovih ljudskih prava.¹⁹ Konkretno, navodi da su zaposleni PJUN odbili Šešelju da fotokopira "pismo/protest" i "na taj način sprečili njegovo slanje vama".²⁰ Tim postupkom, prema mišljenju Pravnog savetnika, osoblje PJUN je prekršilo nekoliko pravila i načela Međunarodnog suda, uključujući Pravilnik o pritvoru lica koja čekaju na suđenje ili žalbeni postupak pred Međunarodnim sudom ili su iz nekog drugog razloga pritvorene po ovlaštenju ovog suda,²¹ kao i član 21 Statuta Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Statut).²² Pravni savetnik dalje navodi da se određene izjave koje sam dao Savetu bezbednosti Ujedinjenih nacija u decembru 2011. ne slažu s događajima od 3. januara 2012. godine.²³

9. Isto tako, Pravni savetnik tvrdi da je 19. i 20. januara 2012. Šešelj ponovo bio sprečen da fotokopira jedan podnesak.²⁴ Pravni savetnik tvrdi da su "događaji od 19. i 20. januara jasne provokacije, maltretiranje ili nehumano ponašanje" s ciljem pogoršavanja Šešeljevog zdravlja, o događajima govori kao o "teškom maltretiranju i nečovečnoj provokaciji",²⁵ te traži da omogućim "normalnu korespondenciju prof. dr Vojislava Šešelja sa [Međunarodnim sudom] i da prekinem torturu pojedinaca i grupa u [Međunarodnom sudu] nad njim".²⁶ Osim toga, Pravni savetnik napominje da je

¹⁹ Prvo obaveštenje, str. 1. V. i Prvo obaveštenje, str. 4. Pravni savetnik takođe navodi da je osoblje PJUN podvrglo Šešelja "pukom izivljavanju i maltretiranju" Šešelja i govori o "bezobzirnomo postupanju" prema Šešelju, "neprikladnom i skandaloznom postupanju osoblja MKSJ" i "nezabeleženom i mučnom maltretiranju" Šešelja. Prvo obaveštenje, str. 1-4.

²⁰ Prvo obaveštenje, str. 1.

²¹ IT/38/Rev.9, 21. jul 2005. godine.

²² Prvo obaveštenje, str. 1-4.

²³ Prvo obaveštenje, str. 4. V. i Prvo obaveštenje, str. 5, gde se konstatuje da Pravni savetnik namerava da obavesti stalne članice Saveta bezbednosti Ujedinjenih nacija o događajima od 3. januara 2012. godine.

²⁴ Drugo obaveštenje, str. 1.

²⁵ Drugo obaveštenje, str. 1.

²⁶ Drugo obaveštenje, str. 2.

poslednjih devet godina Šešelj mogao da fotokopira pisma koja je upućivao Međunarodnom sudu kako bi mogao da zadrži potvrdu o tome da ih je predao.²⁷

10. U odgovoru na Obaveštenja sekretar kategorički odbija navode da je Šešelj bio sprečen da uloži prigovor koji mi je uputio.²⁸ Sekretar tvrdi da se Šešelj može pismeno obratiti Međunarodnom sudu, što dokazuje preko 480 pismenih podnesaka koje je do danas podneo, među kojima su i prigovori upućeni predsedniku.²⁹ Osim toga, sekretar tvrdi da nema potrebe podnesak pre podnošenja fotokopirati već je, u skladu s već utvrđenom procedurom koje se Šešelj držao kod svih ranijih podnesaka, dovoljno da ga dostavi na zavođenje, a kopija mu se po ustaljenoj rutini daje za njegovu sopstvenu evidenciju.³⁰ U svakom slučaju, sekretar konstatuje da ako Šešelj želi da fotokopira prigovor pre nego što ga podnese, može to sam da učini, koristeći kompletno opremljenu kancelariju u PJUN koja mu stoji na raspolaganju.³¹ Prema mišljenju sekretara, uređaji u njoj su Šešelju u potpunosti stajali na raspolaganju u sporno vreme, ali je Šešelj svaki put tražio od stražara PJUN da mu kopira dokument, što je stražar odbio.³² Sekretar smatra da bi bilo neprimereno da stražari prekidaju svoje redovne bezbednosne dužnosti za obavljanje administrativnih poslova za pritvorenike, i da bi to, po definiciji, predstavljalo kršenje bezbednosnih propisa PJUN-a i ugrožavanje bezbednost i sigurnost pritvorenika.³³ Sekretar tvrdi da iz tog razloga tvrdnje navedene u Obaveštenjima nemaju osnova.³⁴

11. Pre svega, konstatujem da Šešelj, kako se čini, ima na raspolaganju kancelarijske uređaje i da nema navoda o tome da je bio sprečen da podnese dokumente Sekretarijatu. U takvim okolnostima, smatram da Pravni savetnik nije dokazao da je Šešelj bio sprečen

²⁷ Drugo obaveštenje, str. 1.

²⁸ Prvi podnesak Sekretarijata, par. 4. Drugi podnesak Sekretarijata, par. 3.

²⁹ Drugi podnesak Sekretarijata, par. 4; V. i Prvi podnesak Sekretarijata, par. 4.

³⁰ Drugi podnesak Sekretarijata, par. 4.

³¹ Prvi podnesak Sekretarijata, par. 5. Drugi podnesak Sekretarijata, par. 5. Sekretar napominje da su u toj kancelariji aparat za kopiranje, štampač i skener i da je Šešelju pokazano kako da ih koristi. Prvi podnesak Sekretarijata, par. 5; Drugi podnesak Sekretarijata, par. 5.

³² Prvi podnesak Sekretarijata, par. 5; Drugi podnesak Sekretarijata, par. 5-6.

³³ Drugi podnesak Sekretarijata, par. 6. Sekretar tvrdi da "osoblje PJUN može samo u izuzetnim slučajevima, i to na pismeni zahtev, pomoćne nekom optuženom oko administrativnih poslova, kao što je fotokopiranje" i ističe da Šešelj nije podneo takav zahteve čak ni kad mu je to bilo predloženo. Prvi podnesak Sekretarijata, par. 5.

³⁴ Prvi podnesak Sekretarijata, par. 6; Drugi podnesak Sekretarijata, par. 7.

da podnese prigovor koji mi je uputio ili da je na bilo koji način bio sprečen da u svoje ime podnosi podneske. Pošto Pravni savetnik nije dokazao da je Šešelj zaista bio sprečen da uloži prigovor, nije potrebno razmatrati da li su nekakvim takvim navedenim postupkom prekršeni Statut ili neka pravila ili načela, kako to navodi Pravni savetnik. Shodno tome, smatram da Pravni savetnik nije dokazao da je osoblje PJUN postupilo nerazumno kada je odbilo da Šešelju fotokopira pisma.

12. Što se tiče navoda Pravnog savetnika da je Šešelj maltretiran ili podvrgnut neodgovarajućem ponašanju osoblja PJUN, konstatujem da ti navodi, kada se odnose na osoblje PJUN koje je odbilo da fotokopira Šešeljev prigovor, nemaju osnova iz već iznesenih razloga. Što se tiče navoda Pravnog savetnika u vezi s drugim postupcima osoblja PJUN, on nije izneo pojedinosti o načinu ili prirodi navodnog mučenja niti je na bilo koji drugi način potkrepio svoje tvrdnje. Shodno tome, ti navodi se neće razmatrati dalje.

IV. DISPOZITIV

13. Iz gore navedenih razloga, Prvo obaveštenje i Drugo obaveštenje se **ODBACUJU**.

Sastavljeno na engleskom i francuskom, pri čemu je merodavna engleska verzija.

/potpis na originalu/
sudija Theodor Meron,
predsednik

Dana 24. februara 2012,
U Hagu,
Holandija

[pečat Međunarodnog suda]